A megyei képviselőcsoport ülése

Napirenden: a közoktatás helyzete

Szegeden ülésezett tegnap, pénteken délelőtt a Csongrád megyei képviselőcsoport. A népfront városi bizottságának székházában megtartott tanácskozáson, a képviselők munkájában részt vett *Apró Antal*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, Szeged országgyűlési képviselője. Ott volt *dr. Polinszky Károly* oktatási miniszter, *dr. Perjési László*, a megyei tanács elnöke, *dr. Horváth Károlyné*, a megyei pártbizottság osztályvezetője, *Bányainé dr. Birkás Mária*, a városi tanács elnökhelyettese.

Az ülésen *Juratovics Aladár*, a megyei képviselőcsoport vezetője ismertette azokat a feladatokat, amelyekkel az országgyűlés őszi ülésszakára készülnek fel a képviselők. Apró Antal az országgyűlés napirendjén szereplő témákról beszélt. A résztvevők ezután meghallgatták a Csongrád megye alsó- és középfokú oktatásáról szóló tájékoztatót. *Dr. Sódar Mihály*, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának helyettes vezetője egészítette ki a képviselők rendelkezésére bocsátott, a közoktatást reprezentatív adatokkal bemutató írásbeli tájékoztatót. Elmondta: elsősorban a párt-, állami, társadalmi és gazdasági szervezetek közötti együttműködésnek köszönhető, hogy az óvodai, általános és középiskolai nevelést-oktatást, valamint ezek feltételeit tekintve országosan is elismert eredmények születtek a megyében. Példaként említette, hogy az óvodás korúak 91,4 százaléka (országos harmadik „helyet" jelent ez a szám) kapott férőhelyet az óvodákban (Szegeden ugyanez az arányszám: 97,9 százalék). Ez az arány azonban csak akkor tartható, ha a tervezettnél 3—400-zal több férőhelyet létesítenek, Szegeden ideiglenes megoldásként régi nagy lakásokat óvodákká alakítanak, illetve társadalmi összefogással és az üzemek segítségével bővítik az óvodai hálózatot. A terv szerint valósul meg az általános és középiskolák fejlesztése. A következő tervidőszakban az általános iskolai tan- és tornatermek létesítésén kívül a gyógypedagógiai és nevelőotthoni intézményhálózatot is korszerűsíteni, bővíteni kell. A népgazdasági, társadalmi igényeken, valamint a központi intézkedéseken alapuló korszerűsítést, az úgynevezett profiltisztítást folytatják a középiskolákban. Az eredményesség érdekében a kollégiumi férőhelyeket és a gimnáziumi tantermeket bővíteni kell. A közoktatás eredményei között tarthatjuk számon, hogy a középfokon továbbtanulók beiskolázása a népgazdaság igényeihez igazodott; a felnőttoktatás sikerei is számottevőek; a teljesítmények, az utánpótlás-nevelés és országos versenyek szervezése tekintetében eredményes az iskolai sport- és testnevelés.

A vitában a témakör több részterületéről kértek további tájékoztatást a képviselők, *Vallyon Aladárné, dr. Antalffy György, Kangyalka Antal.* Dr. Perjési László, kiegészítve a tájékoztatót és válaszolva a képviselők kérdéseire, elmondta: a megyében különösen nagyarányú a nők foglalkoztatottsága, ezért az óvodák bővítése rendkívül fontos, főként az 1980—85. közötti időszakra szükséges átmeneti megoldásokat találni, hiszen az új demográfiai hullám akkor „tetőzik". A gondokkal foglalkozva kiemelte, Szegeden nagyon hiányoznak az iskolai sportlétesítmények; a diákvárosnak komplex sportközpontra lenne szüksége.

Dr. Polinszky Károly a képviselők kérdéseire válaszolva kiemelte: a vidéken végzett pedagógusok jól megállják helyüket a különféle oktatási intézményekben. Továbbképzésük mai rendszere azonban nem tölti be feladatát, ezért a néhány év múlva várhatóan felszabaduló „képzőkapacitást" a pedagógusok posztgraduális képzésére kívánják majd felhasználni. A szakközépiskolai oktatás problémái között említette: a végzettek szakirányú továbbtanulása kívánatos, de ennek érdekében a későbbiekben meg kell változtatni, differenciáltabbá kell tenni a felvételi rendszert.

Dr. Komócsin Mihály hozzászólásában azokról a megyei sajátosságokról beszélt, amelyek a statisztikai adatok alapján jónak mondható közoktatási helyzet valós problémáira utalnak. Elmondta, hogy a sajátos településvizsgálatok miatt Csongrád megyében kétszer annyian járnak az úgynevezett kisiskolákban, mint más megyékben (természetesen a lakosságszámhoz viszonyított arányról van szó). A szakmunkásképzésben ez a megye többet vállalt az országos terhekből: regionális feladatait csak nagyobb központi támogatással lehet megoldani. A testnevelőképzés gondjairól szólva rámutatott, hogy a szegedi főiskola bocsátja ki a hasonló intézmények közül a legtöbb testnevelő tanárt, a képzés feltételeit tekintve viszont a legrosszabb helyzetben van.

Bányainé dr. Birkás Mária a szegedi oktatási intézmények, különösen a kisegítő iskolák és nevelőotthonok rossz tárgyi feltételeiről, az intézmények gazdálkodási problémáiról, a tartalmi munkában — a nagy erőfeszítések árán — elért eredményeikről beszélt. *Hofgesang Péter*, a népfront városi bizottságának alelnöke a szakmunkásképzés gondjairól szólt.

A tanácskozás után a képviselők *ellátogattak a tarjáni Szirmai István általános iskolába.*

Apró Antal szegedi látogatása

Apró Antal, az MSZMP PB tagja, az országgyűlés elnöke tegnap, pénteken a délutáni órákban ellátogatott néhány szegedi építkezésre. A megye vezetőinek, *dr. Komócsin Mihály*nak, a megyei pártbizottság első titkárának, *dr. Perjési László*nak, a megyei tanács elnökének társaságában megtekintette többek között a *nagyáruház*, valamint *a Domus* lakberendezési áruház építkezéseit.

A látottakról elismerően nyilatkozott.

Dr. Polinszky Károly megbeszélése az egyetemen

Tegnap, pénteken Szegedre látogatott dr. Polinszky Károly oktatási miniszter. Délután rövid látogatást tett a József Attila Tudományegyetemen. Itt dr. Antalffy György rektorral folytatott megbeszélést időszerű oktatási kérdésekről.

A gépipar és a munkaszervezés

Gyakran elhangzik olyan vélemény, hogy mi minden értelmes dolgot agyonbeszélünk, aztán lassan meg is feledkezünk róla. Már kitanultuk — úgymond — az aktuális tennivalók halogatásának módját: amikor a párt és a kormány határozatot hoz egy-egy életbevágó ügyben, akkor rákapcsolunk és lépten-nyomon hangsúlyozzuk a megértés és a végrehajtás fontosságát, miközben ténylegesen vajmi keveset teszünk érte.

Ez persze erős túlzás, azzal a nyilvánvaló céllal, hogy kigúnyoljuk saját gyengéinket, de azért — valljuk be — némi igazság is rejlik az élcelődés mögött. Ugye milyen sokféle fórumon menynyit hangsúlyoztuk például a munka- és üzemszervezés szükségességét, a pártszervek mégis újra és újra kénytelenek voltak megállapítani, hogy tulajdonképpen csigatempóban lépdegélünk.

Talán a város gépipari üzemeiben vették az átlagosnál valamivel komolyabban a munkaszervezést, aminek következtében számottevően javult a fegyelem, nőtt a termelékenység, jobban kihasználják a gyártási kapacitást, s munkaerőt tudnak fölszabadítani. Ennek ellenére itt sem kielégítő még a szervezésfejlesztés, még mindig jelentősek a belső tartalékok. A szegedi gépiparban tavaly is csak 60—70 százalékban működtették a berendezéseket és a munkaidő-kihasználás sem tökéletes. A sokirányú politikai és gazdasági intézkedés kétségtelenül segíti a cselekvési programok megvalósítását, hiba azonban, hogy a szervezési tervek nem tartalmazzák, hogyan kell fölkészülni a jövő technikai színvonalának megfelelő munka- és üzemszervezésre. A kábelgyárban és a vasöntödében szervezési szakcsoportok dolgoznak a párthatározat végrehajtásáért, néhány helyen azonban csak a vezetők foglalkoznak munka- és üzemszervezéssel. Persze mindenütt azt mondják, amit kell: „a szervezést nem tekintjük reszortfeladatnak, hanem a munkások és a vezetők közös ügyének."

Eredmények kétségtelenül vannak. A kábelgyárban a normák karbantartása révén, továbbá azzal, hogy egy ember több gépet kezel, évenként 60 ezer órányi munkaidőt takarítottak meg. A vasöntödében jó szervezéssel sikerült csökkenteni a veszteségidőt, s a formázógépeket 93—94 százalékban kihasználni. Korszerűsítették az anyagmozgatást is. A kéziszerszámgyár precíziós öntödéjében olyan sorrendbe állították a gépeket, hogy most rövidebb az anyagmozgatás útvonala és kevesebb a kézzel végzendő nehéz munka. Az utóbbi két évben 20 százalékkal csökkentették a gazdaságtalan termékek gyártását és a felszabadult kapacitással modern, gazdaságos ágfűrészeket készítenek. A HŐDGÉP szegedi gyárában szintén átszervezéssel javították a gépkihasználást.

Megállapítható, hogy az V. ötéves terv első két esztendejében a szervezési intézkedések jelentősen hozzájárultak a belső tartalékok föltárásához és hasznosításához, javították a hatékonyságot. A gépipari üzemekben 1975 és 1978 között nemcsak a termelés nőtt 20—75 százalékkal, hanem jelentősen a teljesítménybérben dolgozók aránya is. A gyorsabb fejlődést azonban akadályozza, hogy kevés a szakember, az ügyes mérnök, a közgazdász. Általában nem megfelelő a közvetlen, tehát a munkahelyi vezetők szervezési képzettsége, hiányzik a szakirodalom stb. A felső vezetőség még nem mindenütt ismerte föl a komplett szervezési szakcsoport előnyeit. A munkások körében is tapasztalható bizonyos húzódozás az újtól, ami persze egy-egy szervezési intézkedés rossz előkészítésére vall.

Többet kellene tenni a szervezésben példát mutató, lelkes munkások és vezetők társadalmi elismertetéséért, népszerűsítéséért. A politikai tevékenység során jobban kellene magyarázni, hogy a magas színvonalú munka- és üzemszervezés milyen pozitívan hat a jövedelmekre, az üzemi körülményekre. A vezetők — a műveztőtől az igazgatóig — csak akkor tudnak boldogulni, ha elsajátítják, gyarapítják a szervezési ismereteket és különböző szakemberekből szervezési munkacsoportot alakítanak. Manapság minden lehetőséget meg kell ragadni hogy a gépiparban is olcsóbban jobbat termeljünk, kifizetődőbben gazdálkodjunk. Kevesebb beszédet és több eredményt!

Lakásigénylők, jövedelemhatárok

Új tanácsrendelet

Az életszínvonal növekedésével változtak a jövedelmek, és így természetesen a különböző lakásformáknál az igényjogosultság feltételei. Tudni kell, hogy a lakáselosztást, kiutalást kormányrendelet alapján helyi tanácsi rendelet szabályozza és a paragrafusok szelleme a szociális körülményeket, a jövedelemviszonyokat a legmesszebbmenőkig figyelembe veszik. Mivel a legutóbb érvényben levő rendelet négy évvel ezelőtt született, szükség volt arra, hogy az új jogszabályok az élet megváltozott, mai feltételeit vegyék jobban figyelembe, és így a lakáselosztás a társadalmi szükségletek alapján még igazságosabb legyen. Korábban az igényjogosultságot meghatározó egy főre jutó jövedelemhatárokat tartalmazó rendelkezések már nem feleltek meg a tényleges és a lakáselosztásnál irányadónak minősülő jövedelemnek és árviszonyoknak, így sokszor ellentmondásos helyzet jött létre. Például olyan személyek nem kaptak tanácsi bérlakást, mint a kis létszámú családok, fiatal házasok, pályakezdők, akik jövedelmük alapján nem voltak jogosultak állami lakásra, de ez a jövedelem mégsem volt elegendő, hogy drágább lakást vegyenek. Ezért tartotta szükségesnek Szeged megyei város tanácsa, hogy új rendeletet alkosson és a megváltozott életkörülmények alapján az egy főre eső jövedelemhatárokat a lakásszerzésnél módosítsa. Az új rendelet — amelyet a városi tanács legutóbbi ülésén alkotott — változatlanul érvényben hagyta azokat a paragrafusokat, amelyek a gyermekünket egyedül nevelő szülőkre, a nyugdíjasokra és sokgyermekes családokra vonatkoztak.

A különböző lakásformákra a következő jövedelemhatárok szerint jogosultak az igénylők. Tanácsi bérés állami lakásra, ha az egy főre eső havi jövedelem a 2100 forintot nem haladja meg; tanácsi értékesítésű szövetkezeti lakásra, ha az egy főre eső havi jövedelem több mint 2100 forint, de a 3300 forintot nem haladja meg; OTP társaslakásra, illetve lakásépítő szövetkezeti lakásra, ha az egy főre eső havi jövedelme 3300 forint felett van. Tudni kell azt, hogy az egy főre eső jövedelem meghatározásánál illetve kiszámításánál figyelembe veszik az igénylőnek a vele együttlakó és költöző személyek jövedelmi, vagyoni viszonyait. Az új rendelkezés alapján a Szegedi Lakás- és Helyiséggazdálkodási Hivatal az elkövetkező évre új jegyzéket állít össze. A változásokat, kérelmeket a lakásigénylők október 31-ig nyújthatják be az ügyfélszolgálati irodán, illetve postán küldik el kérvényüket. A gépi adatfeldolgozás programozása miatt az október 31-i határidőn túl beérkezett kérelmeket csak az 1980. évi névjegyzék-összeállításnál tudják figyelembe venni.

A tanácsi rendelet életbe lépése nem jelenti azt, hogy a hivatal az új jövedelmi határoknak megfelelően, automatikusan átsorolja a lakásigénylőt fizetése, jövedelme szerint. Csak az igénylő kifejezett kérésére történik mindez, amit a lakásigénylő adatlapon lehet előterjeszteni. Akinek a jövedelme a felsorolt határokat meghaladja, és magasabb lakásellátási formára — drágább — jogosult, szintén hasznos, ha bejelenti a változást, saját érdekében és az adatfeldolgozás megkönnyítéséért.

H. M.

Jól halad a vetés

Késésben a kukoricabetakarítás

A Csongrád megyei tanács vb mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályának jelentése szerint most érkezett el az őszi munkák dandárja, amely a gépi és a kézi erők legjobb kihasználását követeli meg a gazdaságoktól. Az október 11-i felmérések azt mutatják, hogy az őszi kalászosok alá a talajok 63 százalékát készítették elő. A vetésben a korábbi évekhez képest nincs nagy elmaradás: október 11-i állapot szerint a kalászosok magjának 35 százaléka került földbe. Ha az időjárás megengedi, naponta most már ötezer hektárt tudnak bevetni a megye nagyüzemei. A szegedi járás homokvidékén mielőbb be kell fejezni a rozs vetését.

A fővetésű kukorica betakarítását csaknem háromhetes késéssel kezdhették meg. Amíg tavaly ilyenkor a fontos takarmánygabona több mint 40 százalékát, most csak 15 százalékát „fogyasztották el" a kombájnok. A termés víztartalma magas ezért a szárítóüzemek éjjel-nappal és vasárnapokon is dolgoznak. Az 1978-as esztendő egyben megszívlelendő tanulsággal szolgált: ajánlatos növelni a rövid tenyészidejű fajták arányát, annál is inkább, mivel a korai kukoricák az összes vetésterületnek csak 13 százalékát foglalják el. Gyorsítani kell a napraforgó betakarítását, a termésnek mintegy 40 százaléka kint van a földeken, esetleges nagyobb esőzések károsíthatják, s ezt kívánatos megelőzni.

A cukorrépaszedés kedvező ütemben halad, ugyanez mondható el a burgonyáról, amelynek 90 százalékát szedték fel. A korai borszőlők után most már sor kerül a kadarka szüretelésére.

A zöldségfélék — beleértve a fűszerpaprikát és a vöröshagymát is — 44 százalékát vitték be a földekről. A téli alma szedését nyolc-tíz nap múlva befejezik. Szerencsére nem voltak fagyok és így jó minőségű, exportképes gyümölcsöket vihettek a hűtőházakba, illetve szállítanak közvetlen fogyasztásra, hazai és külföldi piacra.

Szocialista országok választékcseréje

Záró plenáris üléssel, a jegyzőkönyv ünnepélyes aláírásával pénteken befejeződött a KGST-országok belkereskedelmi minisztereinek 10. jubileumi ülése a Duna Intercontinental Szállóban.

A tagországok — Bulgária, Csehszlovákia, Kuba, Lengyelország, Magyarország, Mongolóia, az NDK, Románia, a Szovjetunió és Vietnam — küldöttségvezetőinek kézjegyével ellátott dokumentum megállapítja, hogy a miniszteri tanácskozó testület és munkacsoportjai az elmúlt 10 esztendőben eredményesen munkálkodtak a KGST-tagországok közötti sokoldalú kapcsolatok szervezésében és elmélyítésében a lakosság áruellátásával kapcsolatos problémák együttes megoldásában.

A belkereskedelmi együttműködés nagyban hozzájárult a tagországokban a lakosság életszínvonalának rendszeres növekedéséhez járó nagyobb igények magasabb szintű kielégítéséhez. A választékcserében kialakult gazdasági kapcsolatok bővítették a belföldi piacok kínálatát.